

El reportatge

Marina Pallás

Conxa Rodríguez, periodista i escriptora

“Cabrera és l’altre home de la meua vida i no pararé mai de cercar-ne nova informació”

Conxa Rodríguez Vives (Morella, 1958) és llicenciada en ciències de la Informació per la Universitat Autònoma de Barcelona i ha treballat en diversos mitjans de comunicació com el diari *El País*. Des del 1990 ha sigut corresponsal a Londres dels diaris *Avui* i *Público* i de diverses emissores de ràdio. Ara col·labora amb el diari *El Mundo* i el grup Unidad Editorial. Ha publicat els llibres *Ramon Cabrera, a l'exili*; *La fàbrica Giner de Morella*; *Los Thyssen, por amor al arte* i *El ángel de Picasso*.

Fa uns dies va ser presentada, amb molt bona acollida, al Museu de Tortosa, la novel·la *Piano a cuatro manos*, de la periodista morellenca afincada a Londres Conxa Rodríguez. El llibre, entre ficció i realitat, tot i que amb un gran pes històric fruit d'una documentació llarga i exhaustiva, narra l'exili a Anglaterra del general Ramon Cabrera (Tortosa, 27 de desembre del 1806 - Wentworth, 24 de maig del 1877) i la seua transició ideològica del carlisme al liberalisme. Prèviament a la presentació de la novel·la, Josep M. Llasat va realitzar una conferència sobre l'afusellament de Maria Griñó, mare del general Cabrera, quan justament el febrer d'aquest any s'ha complert el 180è aniversari de la seua mort. El llibre s'ha editat en castellà perquè les editorials catalanes no van mostrar interès per publicar-lo.

Com i per què, vivint a Londres, va decidir escriure una novel·la sobre el general Cabrera?

Quan vaig anar a Londres a les acaballes dels 80 vaig interessar-me per l'exili de Cabrera, segurament pels vincles amb Morella, d'on sóc jo. Vaig fer una biografia rigorosament documentada de Ramon Cabrera a l'exili; fins a aquell moment, inèdita. Vaig quedar-me amb les ganes d'explicar la seua evolució ideològica, que és el que faig ara en novel·la.

És la seua primera novel·la? Havia escrit alguns altres textos històrics abans?

És la meua primera novel·la i la primera vegada que em prenc la llicència de la ficció, però jo diria que només el 20% és ficció, encara que això no es pot quantificar amb números.

Quina és la història que narra la novel·la? Ens en pot avançar una mica l'argument?

És l'exili de Ramon Cabrera en família i conspirant en la política espanyola. Dels cinc fills que té, la més menuda es l'única que l'escolta: Escolta les històries i les seues cabòries. No puc dir com acaba per no trencar l'expectació final, però sí com acaba ell, que és reconeixent Alfons XII com a rei d'Espanya i, per tant, renegant del carlisme i del seu passat.

Per què porta per títol *Piano a cuatro manos*?

Hi ha una foto d'una sala de la casa de Cabrera amb dos pianos i un d'ells té dos cadires. Qui tocava els dos pianos o seia a les dos cadires del mateix teclat? La foto és reproduïda a la novel·la. Això ho deixo per a la imaginació del lector, qui els tocava... Jo crec que la dona i la filla de Cabrera.

Cabrera té un perfil biogràfic molt divers. Andreu Carranza va escriure *L'hivern del tigre* perquè se li deia “el tigre del Maestrazgo”. Com era el general Cabrera?

Porto trenta anys intentant descobrir com era Ramon Cabrera i com més en sé, de la seua vida, més gran és el misteri. L'interrogant, l'han obert Andreu Carranza i altres -jo inclosa-, i els que l'han tancat s'han equivocat.

És un gran desconegut encara avui en dia? Quin tractament li ha donat a aquesta figura?

Jo he intentat donar una explicació a la seua evolució ideològica. No sé si ho he aconseguit.

L'home va passar del carlisme al bipartidisme de Cánovas del Castillo i va acabar malament en tots menys amb mi.

En quin espai i en quin temps està ambientada?

La meua novel·la està ambientada en el seu exili a Anglaterra des que marxa l'any 1949, després de la segona guerra, i el segon exili fins que mor l'any 1877.

I com de diferents eren aquells temps i aquells escenaris als actuals? O encara hi hauria semblances?

Hi ha moltes semblances. El seu vocabulari i la terminologia política sembla la del postfranquisme, però ningú creu que podrien executar

una mare pel comportament polític del seu fill avui en dia a les nostres terres.

Quant de temps li va costar escriure aquesta novel·la?

Porto set anys, però 'on and off', que diuen els anglesos, és a dir, cíclicament.

Com ha sigut la investigació?

La investigació, la tenia feta de l'anterior llibre, *Ramon Cabrera, a l'exili*, però la veritat és que mai no s'acaba.

Té pensats nous llibres o projectes?

Cabrera és l'altre home de la meua vida i no pararé mai de cercar-ne nova informació. Un altre llibre sobre ell, podria ser..., però no ho sé ara per ara. ■